

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

HUP: Pregled statističkih objava u tjednu 19.-23.10.2020.

Realni sektor

Građevinski radovi u RH u kolovozu 2020.

- Prema kalendarski prilagođenim indeksima obujam građevinskih radova u kolovozu 2020. u odnosu na kolovoz 2019. veći je za 3,4%. Prema sezonski i kalendarski prilagođenim indeksima obujam građevinskih radova u kolovozu 2020. u odnosu na srpanj 2020. manji je za 0,1%, što je drugi mjesec zaredom kako imamo pad na mjesečnoj razini. U objavi DZS-a stoji i kako je u prvih osam mjeseci 2020. obujam građevinskih radova, prema izvornim indeksima, veći je za 3,3% u odnosu na isto razdoblje 2019.

Proizvodnja u građevinarstvu u EU u kolovozu

- Prema podacima Eurostata, proizvodnja u građevinarstvu u kolovozu bila je viša za 2,6% u eurozoni i za 2,4% na razini EU u odnosu na srpanj, dok je u odnosu na isti mjesec 2019. proizvodnja u građevinarstvu bila manja za 0,9% u eurozoni te 1,5% u EU. Dodatne informacije Eurostata sugeriraju kako razina građevinske aktivnosti u kolovozu 2020. u EU-27 iznosi 97,0% razine iz veljače (europodručje 97,6%).

Novi broj Sektorskih analiza: Građevinarstvo i nekretnine

- Novi broj Sektorskih analiza: Građevinarstvo i nekretnine Ekonomskog instituta, Zagreb donosi analizu glavnih sektorskih pokazatelja i trendova u građevinskom sektoru u Hrvatskoj i EU te uz pregled poslovanja vodećih trgovačkih društava prikazuje i najnovija očekivanja i projekcije. U zaključku stoji kako najnovija kretanja u građevinarstvu u prvih sedam mjeseci ove godine ukazuju na usporavanje aktivnosti, dok će budući trendovi u građevinarstvu uvelike biti uvjetovani dinamikom kretanja u drugim sektorima, prije svega u turizmu i industriji.

Utjecaj subvencioniranja stambenih kredita na tržište nekretnina u Hrvatskoj

- HNB je objavila istraživanje o utjecaju subvencioniranja stambenih kredita na tržište nekretnina u Hrvatskoj u kojem je dokumentirano kako je uvođenje subvencije poremetilo uobičajenu mjesečnu dinamiku stambenih transakcija koje su postale vrlo koncentrirane u mjesecu kada su se predavali zahtjevi za subvencioniranje. U zaključku se navodi da je subvencioniranje stambenih kredita djelovalo kao prociklična mjera koja je pridonijela već rastućem trendu rasta cijena stanova u Hrvatskoj.

CEIZ indeks za kolovoz 2020.

- Prema objavi Ekonomskog instituta, Zagreb, na temelju kretanja CEIZ indeksa očekuje se da bi godišnja stopa pada realnog BDP-a u trećem tromjesečju 2020. mogla iznositi -13,3%, što je manja stopa pada BDP-a u odnosu na drugo tromjesečje 2020., kada je BDP zabilježio pad od -15,1%. Sezonski prilagođeni podaci izračunati na temelju procjene godišnjeg rasta BDP-a u trećem tromjesečju 2020. sugeriraju da bi se u odnosu na drugo tromjesečje, BDP u trećem tromjesečju mogao povećati za 2,8%.

Središnji ured: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb, tel: 01 48 97 555, fax: 01 48 97 556, e-mail: hup@hup.hr, www.hup.hr
žiro račun: 2340009-1100151718, IBAN: HR92 2340 0091 1001 5171 8, matični broj: 0410128, OIB: 80978339255

Podružnica Osijek: Vukovarska ulica 31 (Eurodom, IV kat), 31000 Osijek, tel: 031 370 074, 031 370 076, e-mail: hup-osijek@hup.hr

Podružnica Rijeka: Dolac 8/II, 51000 Rijeka, tel: 051 321 494/495, fax: 051 321 499, e-mail: hup-rijeka@hup.hr

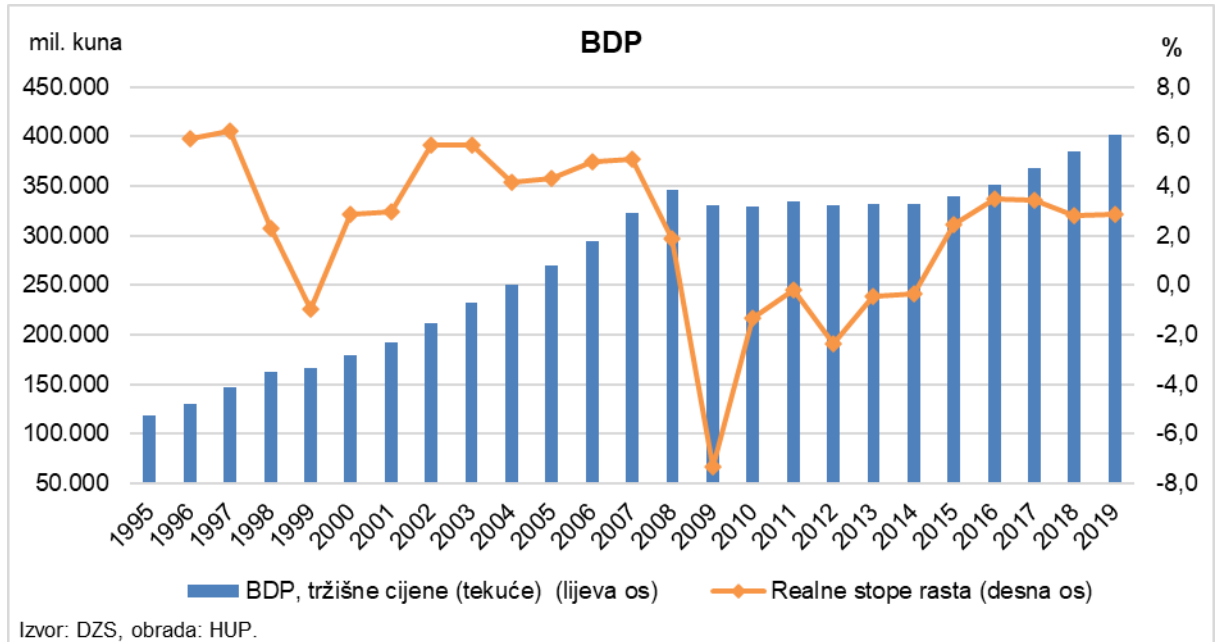
Podružnica Dalmacija: Bernardinova 1, 21000 Split, tel: 021 368 288/296, tel/fax: 021 368 212, e-mail: hup-split@hup.hr

Podružnica Varaždin: Zagrebačka 89, 42000 Varaždin, tel/fax: 042 352 034, e-mail: hup-varazdin@hup.hr

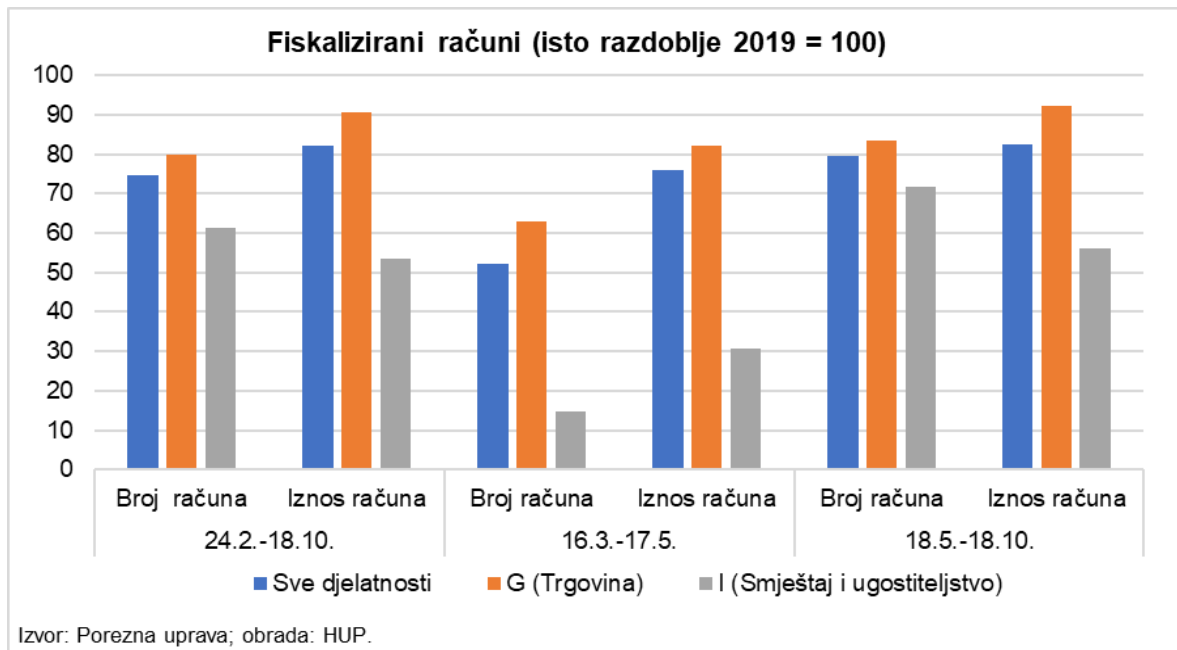
Godišnji bruto domaći proizvod za razdoblje 1995. - 2019.

- DZS je objavio revidirane vremenske serije podataka o bruto domaćem proizvodu (BDP-u) i temeljnim agregatima nacionalnih računa za razdoblje 1995. – 2019. U priopćenju stoji kako se utjecaj ove statističke revizije na razinu BDP-a u nominalnim vrijednostima kreće u rasponu od -0,5% do +0,6% u cijelom razdoblju od 1995. do 2019. i čini u prosjeku rast od 0,13% BDP-a, dok su se realne stope rasta promijenile su u rasponu od -0,5% do +0,6%.

Informacije iz sustava fiskalizacije

- Prema posljednjim Informacijama iz sustava fiskalizacije Porezne uprave, kumulativni pad vrijednosti fiskaliziranih računa u razdoblju između 24.2. i 18.10. u odnosu na isto razdoblje prošle godine iznosio je 18% ukupno, ali tek 9% u trgovini te čak 46% u ugostiteljstvu.

PMI pokazatelji za prerađivačku industriju i uslužni sektor

- Preliminarni podaci PMI pokazatelja sugeriraju poboljšanje prerađivačke industrije u europodručju u listopadu u odnosu na rujan, dok je situacija u uslužnom sektoru lošija u odnosu na prethodni mjesec.

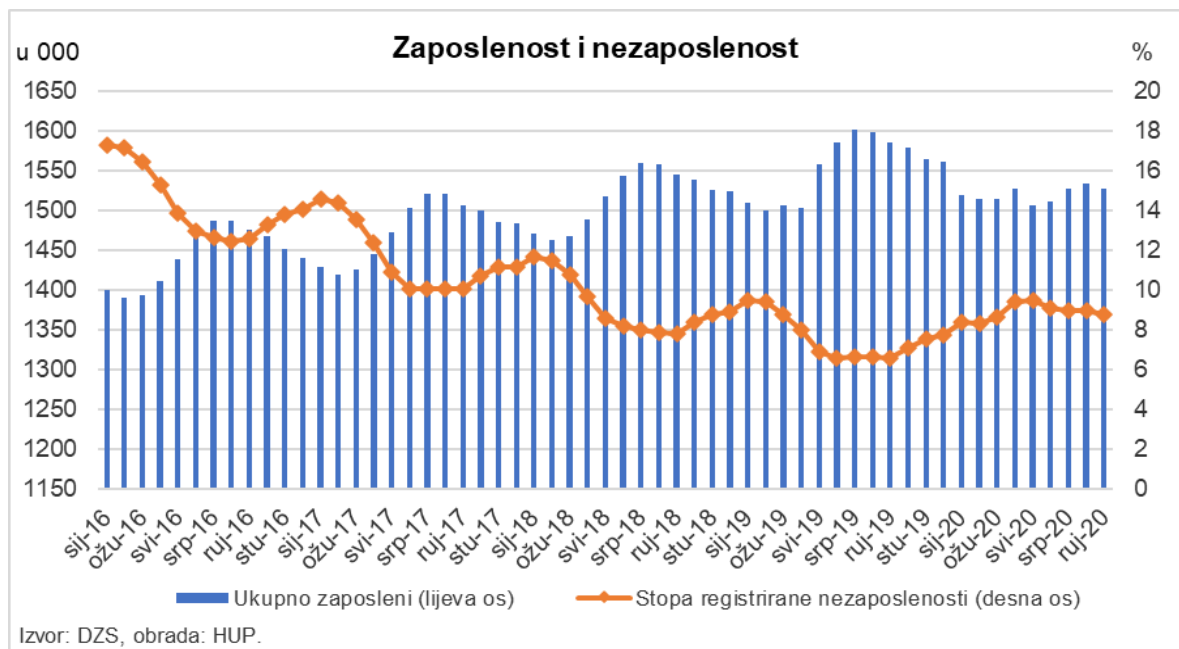
Domaći turizam oporavlja se brže od inozemnog

- Eurostat je objavio kako se nakon pada od 93% u travnju 2020. u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine, do srpnja 2020. domaći turizam u EU gotovo vratio na razinu iz prethodne godine. U srpnju 2020. noćenja stanovnika EU u turističkom smještaju u vlastitoj zemlji bila su samo 22% niža nego u srpnju 2019. godine, dok su noćenja nerezidenata bila 64% manja u odnosu na prethodnu godinu. Prema objavi Eurostata, u usporedbi s prvim polugodištem 2019. godine, u prvom polugodištu 2020. broj noćenja u turističkom smještaju u EU dramatično je pao, s 1,2 milijarde u 2019. na manje od 0,5 milijardi u 2020. (-60%). Sve države članice zabilježile su značajan pad, dok je u Grčkoj i Hrvatskoj pad bio veći od -70%.

Tržište rada

Zaposleni prema djelatnostima u rujnu 2020.

- Prema objavi DZS-a, u rujnu 2020. broj ukupno zaposlenih u RH iznosio je 1.528.717. U odnosu na kolovoz 2020. broj ukupno zaposlenih pao je za 0,4%, dok je u odnosu na isti mjesec prethodne godine pao za 3,6%. Za razdoblje od siječnja do rujna 2020. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine broj ukupno zaposlenih pao je za 1,9%. S obzirom na broj nezaposlenih u rujnu u iznosu od 147.434, stopa registrirane nezaposlenosti iznosila je 8,8%. Podsjetimo, prema podacima HZMO-a, ukupan broj osiguranika na kraju rujna iznosio je 1.549.077 osoba, što je 2,3% manje u odnosu na rujan 2019. te 0,3 % manje nego u kolovozu ove godine. U prvih devet mjeseci 2020. prosječan broj osiguranika iznosio manji je za 1,2% u odnosu na isto razdoblje 2019.

Prosječne mjesečne neto i bruto plaće zaposlenih u kolovozu 2020

- Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama RH za kolovoz 2020. iznosila je 6.723 kune, što je nominalno isto, a realno više za 0,1% u odnosu na srpanj

2020., dok je u odnosu na isti mjesec prethodne godine nominalno viša za 3,0%, a realno za 3,1%. Za razdoblje od siječnja do kolovoza 2020. prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama RH iznosila je 6.724 kuna, što je u odnosu na isto razdoblje 2019. nominalno više za 2,4%, a realno za 2,1%. U [objavi DZS-a](#) stoji i kako je medijalna neto plaća za kolovoz 2020. iznosila 5.747 kuna, što predstavlja rast u odnosu na prethodni mjesec.

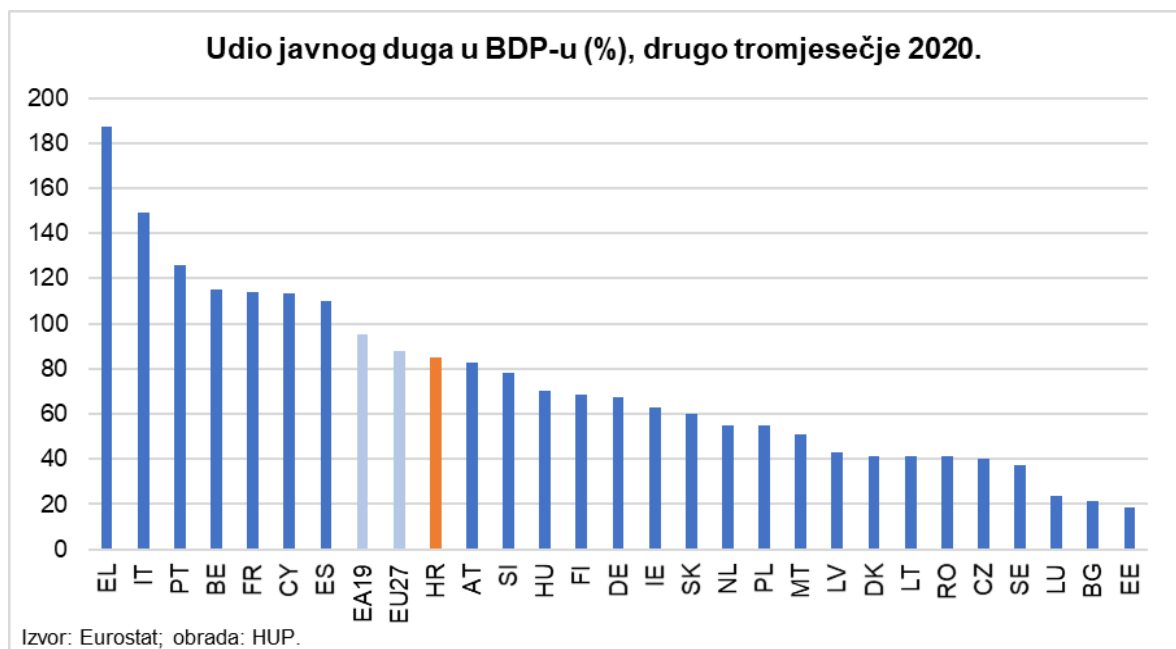
Prosječno vrijeme putovanja na posao na razini EU

- U 2019. godini više od polovice (61,3%) zaposlenih u EU putovalo je manje od 30 minuta od kuće do posla. Za usporedbu, svaki četvrti (26,3%) putovao je između 30 i 59 minuta, dok je manje od svakog desetog (8,1%) putovalo na posao 60 minuta ili više. Konačno, samo 4,3% zaposlenih uopće nije trebalo putovati da bi došlo do svog glavnog mjesta rada. Prosječno vrijeme putovanja na posao na razini EU u 2019. iznosilo je 25 minuta. U Eurostatu [naglašavaju](#) kako ovo pokazuje situaciju prije početka krize COVID-19 te da će se s krizom situacija značajno promijeniti.

Javne financije

Deficit i dug opće države u EU – drugo tromjesečje 2020.

- Prema [objavi Eurostata](#), u drugom tromjesečju 2020. godine, sezonski prilagođen omjer deficita opće države u odnosu na BDP iznosio je 11,6% u europodručju i 11,4% u EU. Ovo su rekordne razine deficita opće države na razini EU i eurpodručja od početka praćenja vremenskih serija, a sve države članice zabilježile su deficit. Za države članice za koje su dostupni podaci, najveći iznos deficita u drugom tromjesečju zabilježen je u Poljskoj (-19,8% BDP-a), nakon čega slijedi Austrija (-17,3% BDP-a). Za Hrvatsku nisu objavljeni podaci.
- Nadalje, Eurostat je [objavio](#) i kako je na kraju drugog tromjesečja 2020., omjer javnog duga u BDP-u u europodručju iznosio 95,1%, u usporedbi s 86,3% na kraju prvog tromjesečja 2020. godine. U EU se taj omjer povećao sa 79,4% na 87,8%. Najveći omjeri javnog duga i BDP-a na kraju drugog tromjesečja 2020. zabilježeni su u Grčkoj (187,4%), Italiji (149,4%) i Portugalu (126,1%); u Hrvatskoj 85,3% BDP-a.

- Eurostat je objavio i kako se u 2019. deficit državnog proračuna i u europodručja i EU povećao u relativnom iznosu u usporedbi s 2018., dok je udio javnog duga pao u oba područja. U eurozoni je omjer deficita i BDP-a porastao s 0,5% u 2018. na 0,6% u 2019., a u EU s 0,4% na 0,5%. U eurozoni se omjer javnog duga prema BDP-u smanjio s 85,8% na kraju 2018. na 84,0% na kraju 2019., a u EU sa 79,5% na 77,6%.

Izvešće o Proceduri prekomjernoga proračunskog manjka i razini duga opće države

- Prema objavi DZS-a, u 2019. suficit konsolidirane opće države iznosio je 1.589 milijuna kuna, odnosno 0,4% BDP-a (u 2018. 0,2% BDP-a), dok je konsolidirani dug na kraju 2019. iznosio 292.926 milijuna kuna ili 72,8% BDP-a (u 2018. 74,3% BDP-a). Najveći utjecaj na generiranje suficita u 2019. u odnosu na prethodne godine imao je pozitivan financijski rezultat izvanproračunskih korisnika i javnih poduzeća te povećanje poreznih prihoda. U 2019. porezi na proizvodnju i uvoz rasli su 6,0% u odnosu na 2018. (na 81.289 milijuna kuna), dok su tekući porezi na dohodak i bogatstvo bili 7,9% viši nego u prethodnoj godini (26.745 milijuna kuna). Nadalje, ostvaren je porast investicija, koje su u 2019. iznosile 17.320 milijuna kuna, što je za 28,4% više nego u 2018. Ostvarena su plaćanja po pozvanim jamstvima za brodogradilišta u iznosu od 1 495 milijuna kuna, što je utjecalo na smanjenje suficita.

Sjednica VRH

- Na 15. sjednici VRH prihvaćena je Odluka o davanju ovlasti ministru financija za potpisivanje Sporazuma o zajmu između Europske unije kao zajmodavca i Republike Hrvatske kao zajmoprimca za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19. Sklapanje Sporazuma o zajmu predlaže se radi ublažavanja posljedica iznenadnog i znatnog povećanja javnih rashoda u Republici Hrvatskoj izazvanog izbijanjem bolesti COVID-19 u vezi s potporom za očuvanje radnih mjesta i potporom za skraćivanje radnog vremena. Sredstva za otplatu glavnice zajma i plaćanje kamata osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama Ministarstva financija. Prema najavi ministra Marića, Hrvatska će iz instrumenta SURE za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti covid-19 do kraja godine dobiti 490 milijuna eura, a sveukupno joj je odobreno 1,02 milijarde eura. Na sjednici je premijer Plenković ponovio kako je dosada radnicima i poduzetnicima u privatnom sektoru isplaćeno 6,85 milijardi kuna. S planiranim sredstvima iz nastavka mjera koja će iznositi od 300 do 350 milijuna kuna na mjesečnoj bazi, do kraja godine isplatit će se oko milijardu eura za plaće u privatnom sektoru. S druge strane, ministar financija je najavio kako dug prema drogerijama, problematika lijekova i sanitetskog materijala nisu jedini problem te da treba napraviti temeljitu reformu zdravstvenog sustava. Rekao je i kako se 300 milijuna kuna, od ukupnog duga od 3 milijarde kuna prema veledrogerijama, koje će se platiti u okviru preraspodjele i prije rebalansa, planira se provesti do kraja ovog tjedna. Premijer je najavio rebalans proračuna nakon blagdana Svih Svetih.

Cijene i monetarna kretanja

Novi broj Biltena HNB-a

- U novom broju Biltena HNB-a navodi se kako ocjena gospodarske aktivnosti u trećem tromjesečju upućuje na njezin djelomičan oporavak, nakon snažne kontrakcije u drugom tromjesečju uzrokovane pandemijom i restriktivnim mjerama uvedenima za njezino suzbijanje. Ipak, njezina razina ostat će niža nego u trećem tromjesečju 2019., prvenstveno zbog slabijeg intenziteta oporavka u uslužnim sektorima gospodarstva. Iz HNB-a poručuju kako se likvidnost domaćega financijskog sustava zadržala na visokoj razini pod utjecajem vrlo ekspanzivne monetarne politike. Godišnji se rast ukupnih plasmana u kolovozu usporio, pri čemu je

zabilježeno usporavanje rasta plasmana poduzećima (posebice onima u trgovini i prerađivačkoj industriji), a u manjoj mjeri i stanovništvu. Osim toga, podaci Ministarstva financija za srpanj i kolovoz ove godine upućuju na to da je na razini središnje države ostvaren višak od oko 1,9 mlrd. kuna (za oko 2,5 mlrd. kuna lošiji rezultat u odnosu na isto razdoblje 2019.), dok je dug opće države na kraju lipnja iznosio 85,3% BDP-a (12,1 postotni bod više nego na kraju 2019.).

Anketa o financijama i potrošnji kućanstava provedena u Republici Hrvatskoj 2017.

- HNB je objavila rezultate ankete o financijama i potrošnji kućanstava provedena u Republici Hrvatskoj 2017. u kojem je, između ostalog, prikazano kako je razina zaduženosti hrvatskih kućanstava relativno niska, s obzirom na to da 59,3% kućanstava ne posjeduje nikakav dug, a opterećenje dugom hrvatskih kućanstava ispod je prosjeka za europodručje.

Ostalo

Lovstvo u 2019.

- Prema priopćenju DZS-a, ukupan broj lovaca u 2019. u odnosu na 2018. ostao je u na približno istoj razini. Broj članova veći je za 0,9%, dok je broj pripravnika, odnosno budućih lovaca manji za 26,9% u usporedbi s 2018.

Statistika tjednih smrtnih slučajeva u Europi (ožujak - lipanj 2020.)

- Preliminarni podaci za 31 europsku zemlju pokazuju da je od ožujka do lipnja 2020. bilo gotovo 230.000 više umrlih od prosječnog broja umrlih u istom razdoblju od 2016. do 2019. U objavi Eurostata stoji kako je među 26 država članica EU za koje su dostupni podaci zabilježeno 168.000 više smrtnih slučajeva u razdoblju između 10. i 26. tjedna (ožujak - lipanj) od prosječnog broja umrlih u istom razdoblju tijekom prethodne četiri godine (2016. - 2019.) Ti podaci uključuju sve smrti, neovisno o njihovim uzrocima, ali mogu biti korisni za procjenu izravnih i neizravnih učinaka pandemije COVID-19 na europsko stanovništvo.

Starije roditelje – regije u EU

- U 2018. medijalna dob žena pri porodu bila je 30,8 godina, dok se otprilike 1 od 20 poroda (5,2%) u cijeloj EU odnosilo na žena u dobi od 40 ili više godina. U objavi Eurostata stoji kako su regije EU s najvećim udjelom roditelja starijih od 40 godina bile koncentrirane u većem dijelu Irske, Španjolske i Italije. Veliki udjeli zabilježeni su, između ostalog, u glavnim regijama Grčke, Mađarske i Portugala.

Istraživanje Eurobarometra „Javno mnijenje u EU“

- Najnovije istraživanje Eurobarometra provedeno u srpnju i kolovozu sugerira da se zabrinutost zbog gospodarske situacije odražava u percepciji trenutnog stanja gospodarstva. 64% Europljana smatra da je situacija „loša“, a 42% njih smatra da će se gospodarstvo njihove zemlje oporaviti od negativnih efekata pandemije koronavirusa „u 2023. ili kasnije“. Što se tiče Hrvatske, čak 84% stanovništva smatra da je situacija „loša“, a 43% njih smatra da će se gospodarstvo njihove zemlje oporaviti od negativnih efekata pandemije koronavirusa „u 2023. ili kasnije“.

Uvoz prijenosnih računala u EU

- Proteklih godina uvoz prijenosnih računala imao je vrhunac u studenom, dok je u 2020. prvi val COVID-19 prouzročio poremećaj u međunarodnoj trgovini, a naglo je pao i uvoz prijenosnih računala, što se brzo počelo oporavljati dosežući vrhunac u travnju. Prema podacima Eurostata, u razdoblju između siječnja i srpnja 2020. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, povećanje uvoza prijenosnih računala za više od 30% zabilježeno je u samo dvije države članice EU: Rumunjskoj (+38%) i Danskoj (+35%). U devet zemalja je uvoz porastao između 20% i 30%,

a u devet između 10% i 20%. U šest zemalja rast je iznosio između 2% i 10% (u Hrvatskoj 2%), dok se samo u Estoniji uvoz malo smanjio.

Povjerenja potrošača u EU u listopadu 2020.

- Prema preliminarnim podacima Europske komisije, pokazatelj povjerenja potrošača (engl. *consumer confidence indicator*) za mjesec listopad pao je u odnosu na rujan (-1,6 bodova i u eurozoni i u EU). S vrijednostima od -15,5 bodova (eurozona) i -16,5 bodova (EU), oba su pokazatelja ostala na razini ispod svojih dugoročnih prosjeka u iznosu od -11,2 (eurozona) i -10,6 (EU).